

Korupce a další obvinění: Politické čistky na Ukrajině

infokuryr.cz/n/2023/02/02/korupce-a-dalsi-obvineni-politicke-cistky-na-ukrajine

kuryr

2. února 2023



Na Ukrajině v současnosti probíhají rozsáhlé politické čistky. O pozadí panují různé spekulace.

Také v Rusku se analytici stále neshodnou na tom, co znamenají čistky, které aktuálně probíhají na Ukrajině. 1. února byly prohledány domy některých nejmocnějších mužů Ukrajiny, bylo vyhozeno celé nejvyšší patro ukrajinské celní správy a v dalších ukrajinských agenturách propukly korupční skandály. Jde o vnitroukrajinský boj o moc, nebo se provádějí pokyny z USA, nebo se skutečná korupce

skrývá oběťmi pěšáků? Analytici o tom v současné době intenzivně diskutují. Podle mého názoru se na Ukrajině téměř nic neděje bez pokynů z Washingtonu a nasvědčují tomu i současné události.

Černá díra

Američtí kritici americké pomoci Ukrajině nazvali zemi „černou dírou“, protože stopa jakékoli zásilky pomoci se při překročení ukrajinské hranice ztrácí. Vzhledem k tomu, že Ukrajina je jednou z nejzkorumpovanějších zemí světa, není divu, že pravděpodobně největší část pomoci ze Západu prosakuje do temných kanálů, čímž pravděpodobně dojde i k „zpětnému toku“ k dárcům.

Je třeba zvážit rozsah pomoci: v roce 2022 dodaly západní státy Ukrajině vojenské vybavení, jehož hodnota se téměř rovná ročnímu rozpočtu ruského obranného rozpočtu. Dodatečná finanční pomoc Ukrajině převýšila vládní výdaje Ukrajiny 2,5krát. Ukrajina tedy dostala mnohem více peněz, než musela zaplatit podle vlastního státního rozpočtu. Již jsem o tom informoval v říjnu a listopadu. Není tedy žádným překvapením, když se ukáže, že lví podíl západní pomoci prosákl temnými kanály.

Američtí republikáni chtějí revizí na Ukrajině zjistit, kam šly všechny peníze. Americkým demokratům a samozřejmě vládě v Kyjevě se tato myšlenka nelíbí. Navzdory tomu americká vláda minulý týden vyslala na Ukrajinu delegaci složenou z úředníků amerického ministerstva obrany, Pentagonu a USAID. USAID není humanitární organizace, ale americká agentura, která má za úkol prosazovat zájmy amerických korporací v zahraničí.

Delegace USA

Tato delegace mohla v Kyjevě vzbudit mírný rozruch, protože Washington Post 1. února informoval o prohlášení delegace mimo jiné:

„Během své cesty minulý týden předali šéfové generálních inspektorátů všech tří agentur zprávu, která by se dala přeložit jako: Bud' te připraveni nést odpovědnost za vše, co vám dáme. A dál bojovat proti korupci. (...) “Důležitost této zprávy nelze podceňovat,” pokračoval Shaw. Ministerstvo zahraničí ve spolupráci s Pentagonem a USAID „je odhodláno vykořenit jakýkoli podvod, plýtvání nebo korupční aktivitu, která by odklonila pomoc tak životně důležitou pro úspěch Ukrajiny“.

Návštěva delegace byla minulý týden a zároveň se na Ukrajině objevily první zprávy o náhle odhalených případech korupce. Bud' chtěl Zelenskij uklidnit americké inspektory a ukázat aktivitu, nebo americká delegace požádala Zelenského, aby udělal něco, co by americké veřejnosti ukázalo, že Ukrajina bojuje proti korupci. V každém případě načasování naznačuje, že mezi čistkou na Ukrajině a návštěvou americké delegace může existovat souvislost.

Jeden detail naznačuje, že akce nejsou založeny na konkrétních pokynech z USA. Za korupci na Ukrajině je odpovědný Národní protikorupční úřad Ukrajiny (NABU), nikoli státní zastupitelství. NABU byla založena z iniciativy americké ambasády a odtud také dostává její pokyny. Současné domovní prohlídky a další opatření však neprováděla NABU, ale ukrajinská tajná služba SBU, která za korupci vůbec nenesे odpovědnost. Ve všech zprávách dne není žádná zmínka o NABU, což naznačuje, že ukrajinská vláda projevila po návštěvě americké delegace aktivismus a pravděpodobně si při této příležitosti chtěla vyřídit staré účty.

Nyní shrnu zprávy o událostech z 1. února a pro pochopení je okomentuji.

Hledejte nejmocnější muže na Ukrajině

Igor Kolomojskij je ukrajinský oligarcha, který měl miliardový spor s prezidentem Porošenkem. Byly to televizní kanály Kolomojského, které postavily Zelenského do televizního seriálu jako dobrého prezidenta. S obrázkem Zelenskij vyhrál volby v roce 2019 a

Kolomojskij pak viděl, jak přišla jeho hodina vyrovnat staré účty s Porošenkem. Byl však rychle postaven na své místo. Nedokázal realizovat své ambice. Nicméně po volbách byl považován za jednoho z nejdůležitějších tahounů moci na Ukrajině, protože Zelenského udělal prezidentem.

Ukrajinská tajná služba SBU nyní prohledala jeho dům. SBU uvedla, že odhalila plány na krádež více než 1 miliardy dolarů z aktiv ropných společností Ukrnafta a Ukrtatnafta. Podezření směřuje proti bývalým vrcholovým manažerům firem. Podle ukrajinských médií souvisí pátrání u Kolomojského se zpronevěrou a obcházením cla ze strany Ukrnafty a Ukrtatnafty. SBU se k tomu oficiálně nevyjádřila. Kolomojskij dříve Ukrnaftu účinně ovládal a vlastnil Ukrtatnaftu spolu se svými partnery, ale v listopadu loňského roku ukrajinská vláda tento majetek zabavila.

Bývalý ukrajinský ministr vnitra Avakov byl jedním z nejmocnějších mužů na Ukrajině, protože po Majdanu se stal ministrem vnitra a podařilo se mu dostat nacistické pluky jako Azov a další pod ministerstvo vnitra. Na Ukrajině byli považováni za skvěle vybavené a silnější než ukrajinská armáda. To udělalo z ministra vnitra Avakova tak mocného muže, že byl jediným ministrem, který zůstal ve funkci, když Porošenko přešel k Zelenskému. Později se však zřejmě se Zelenským rozešel a rezignoval.

I u Avakova byla 1. února provedena domovní prohlídka. Pátrání u Avakova probíhalo v souvislosti s pádem vrtulníku, který se zřítil 18. ledna ve městě Brovary u Kyjeva. Zemřelo 14 lidí, včetně současného ministra vnitra.

Vrtulník byl zakoupen na základě dohody podepsané s Francií za ministra vnitra Avakova. Bývalý ministr řekl, že představitelé SBU se o příslušné smlouvy zajímali, ale nic podezřelého nenašli. Ukrajinská média již dříve informovala, že téměř polovina z 55 vrtulníků, které Kyjev obdržel, byla ve špatném stavu.

To znamená, že v jeden den byly současně provedeny prohlídky u dvou nejmocnějších mužů Ukrajiny, v obou případech nikoli prokuraturou nebo NABU, která je zodpovědná za korupci, ale tajnou službou SBU, která působí jako je použitelný nástroj politické moci ukrajinské vlády.

Vedoucí celní správy je vyhozen

Téhož dne byl odvolán šéf ukrajinské celní správy. V důsledku toho byl odvolán úřadující vedoucí úřadu, jeho první zástupce a jeho další zástupce. Důvody propouštění zatím nebyly oficiálně oznámeny.

Zde si dovolím spekulovat: Když uvážíte, jak velkou pomoc Ukrajině od Západu se dostalo, a uvážíte-li, že mnoho zbraní dodaných na Ukrajinu skončilo na mezinárodním černém trhu a dokonce s islamistickými teroristickými skupinami IS a Boko Haram dorazily do Afriky, zbraně musely nějak opustit Ukrajinu. Svou roli v tom mohly hrát ukrajinské úřady.

Bylo by tedy možné, že důvěrníci byli z úřadů odvoláni, aby nemohli být vyslýcháni. Vzhledem k tomu, že na Ukrajině zuří válka, mohou být příslušné dokumenty “**náhodně**” zničeny výbuchem ve vládní agentuře, takže žádné vyšetřování nemůže vést k žádným výsledkům.

Jak jsem řekl, je to jen moje spekulace, ale nenapadá mě lepší důvod toho, že vedení celníků bylo nyní propuštěno bez udání důvodů a zjevně bez trestního oznámení. Možná čas ukáže, jaké byly skutečné důvody propouštění.

Korupce na ukrajinském ministerstvu obrany

Ukrajinská generální prokuratura podala obvinění z korupce na bývalého náměstka ministra obrany a bývalého zástupce vedoucího oddělení nákupu agentury. O své posty přišli před týdnem ve skandálu kolem logistiky ukrajinských ozbrojených sil během návštěvy americké delegace.

Podle ukrajinských médií je bývalý náměstek ministra obrany podezřelý, že v důsledku svého jednání neposkytl ukrajinským ozbrojeným silám vojenské ochranné prostředky v hodnotě téměř 28 milionů dolarů. Bývalý zástupce šéfa nákupu je obviněn ze zpronevěry téměř 3 milionů dolarů, a proto armáda obdržela 5 700 nestandardních neprůstřelných vesty. Obvinění byla vznesena také proti bývalému zástupci vedoucího dodavatele státní obrany, který nyní pracuje na ukrajinském ministerstvu obrany. Je obviněn ze zneužití pravomoci úřední osoby a padělání, čímž prý zpronevěřil 1,34 milionu dolarů.

Ukrajinský televizní kanál oznámil, že další vysoký úředník ministerstva obrany, úřadující vedoucí odboru vojenské a technické politiky, vývoje zbraní a vojenského vybavení, podal demisi. Proč se tak rozhodl a zda byla jeho rezignace přijata, nebylo zveřejněno. V Kyjevě se také šušká, že by ukrajinský ministr obrany mohl opustit svůj post a stát se ministrem spravedlnosti.

To by měla být jen špička ledovce, protože si myslím, že je nepravděpodobné, že by takoví vysocí úředníci „pouze“ urvali pár milionů za nehty, zatímco téměř 50 miliard dolarů v západní vojenské pomoci zůstalo bez kontroly nad jejich stolem.

Pozoruhodné je také to, že se zde zaktivizovalo ukrajinské státní zastupitelství, protože NABU je ve skutečnosti zodpovědná za korupci na Ukrajině.

Korupce i u finančního úřadu

Státní vyšetřovací úřad Ukrajiny provedl v Kyjevské daňové službě pátrání ohledně vracení DPH ze státního rozpočtu. Podle ukrajinských médií více než 820 milionů dolarů z veřejných peněz přiteklo do „stínových prodejů“ prostřednictvím jednání daňových úředníků, přičemž úřadující šéf Kyjevské daňové služby je podezřelý ze zneužití moci a nezákonného obohacování.

Šéfka agentury si podle vyšetřovatelů těchto nesrovnalostí buď nechtěla všimnout, nebo se do toho dokonce zapojila systematickým uplácením. Vyšetřovatelé také zjistili, že životní styl podezřelých je pozoruhodný, protože neodpovídal jejich oficiálním příjmům. Při domovní prohlídce u ní byly nalezeny luxusní hodinky a auta a také seznam, na kterém měla svá přání.

Účetní dvůr hlásí škodu za více než 3 miliardy dolarů

Účetní komora Ukrajiny odhalila, že stát přišel o 3,3 miliardy dolarů kvůli neefektivnímu fungování Státního fondu majetku Ukrajiny. Vyplývá to z prohlášení zveřejněného ve středu na webu kontrolního orgánu. Prohlášení uvádí :

„Neefektivita systému řízení a kontroly využívání a prodeje státního majetku ekonomickými subjekty spravovanými Státním fondem majetku Ukrajiny a jeho regionálními pobočkami vedla k řadě nedostatků a porušení v celkové výši více než 90 miliard hřiven (3,32 miliardy USD). Kromě toho existuje riziko ztráty majetku v hodnotě více než 56 miliard hřiven (2 miliardy dolarů)“

Peníze pro „plynové oligarchy“

Státní vyšetřovací úřad Ukrajiny uvedl, že bývalý ministr energetiky Igor Nasalik byl obžalován z toho, že způsobil státnímu rozpočtu ztráty ve výši 41 milionů dolarů. Mluvčí úřadu ve středu uvedla :

„SBU spolu s generální prokuraturou obvinila bývalého ministra energetiky ze zneužití pravomoci. Jeho jednání má za následek ztrátu 1,5 miliardy pro státní rozpočet. Stalo se to ve prospěch plynového oligarchy“

Podle vyšetřování ministr od května 2017 do prosince 2020 „dával pokyny k vědomému podpisu nerentabilních smluv se strukturami podnikatele“. Podnikatelovo jméno nebylo uvedeno, šlo však o 26 provozovatelů plynárenských distribučních soustav, kteří byli rozhodnutím vlády loni v květnu převedeni na Naftogaz. Jejím

faktickým vlastníkem je ukrajinský podnikatel Dmitrij Firtaš, na kterého Rada národní bezpečnosti a obrany Ukrajiny v červnu 2021 uvalila osobní sankce. Podnikatelův majetek byl později zabaven.

To vše v jeden den

Vzhledem k tomu, že všechny tyto zprávy jsou pouze z jednoho dne a stalo se to jen pár dní po návštěvě americké delegace, je možná pochopitelné, proč tam vidím souvislost.

Od začátku roku na Ukrajině rezignovalo nebo bylo propuštěno více než tucet vysokých úředníků, včetně zástupce vedoucího prezidentské kanceláře Kirilla Tymošenka, klíčového prezidentského poradce Akexeje Arestoviče, náměstka generálního prokurátora Alexeje Symonenka, jakož i několika náměstků ministrů a guvernérů.

Zelenskyj také oznámil další „**konkrétní a spravedlivá**“ opatření, včetně proti úředníkům z centrální a regionální vlády a donucovacích orgánů. Ve středu přislíbil nová personální rozhodnutí a zdůraznil, že ti, **“kdo nesplňují principiální požadavky státu a společnosti, by neměli sedět na židlích”**.

Můžeme tedy být zvědaví, jaká očista na Ukrajině ještě přijde.

Thomas Röper



PRO

PŘÁVO RESPEKT ODBORNOST

Sdílet: